



**CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO KULTURE**

Državna komisija za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije javne ustanove Narodni muzej Crne Gore

**IZVJEŠTAJ O RADU
za period od 14. februara- 10. juna 2019. godine**



Cetinje 10. jun 2019. godine



SADRŽAJ

I. Uvodne napomene.....	3
II. Rad i postupanje komisije.....	7
III. Formiranje radnih grupa DK za razmatranje konačnih izvještaja RK etnografskog i Umjetničkog muzeja.....	244
IV. Arheološki muzej NMCG	244
V. Nedostajući predmeti na osnovu izvještaja revizionih komisija NMCG koje su završile reviziju.....	255
VI. Predmeti koji nedostaju na osnovu izvještaja RK, a koje nijesu završile reviziju.....	288
VII. Prijedlog daljih aktivnosti	32



I. Uvodne napomene

Državna komisija za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore (u daljem tekstu DK) u izvještajnom periodu od 14. februara do 10. juna 2019. godine, radila je poslove i zadatke koji su definisani Odlukom o formiranju DK koja je objavljena u Službenom listu Crne Gore broj 13 od 28. februara 2018. godine i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o obrazovanju Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 013/19 od 01.03.2019).

1. Sastav:

- dr sc Radimir Jurić, muzejski savjetnik, predsjednik;
- Violeta Vujisić, načelnica Direkcije za unutrašnju kontrolu nad zaštitom tajnih podataka, Ministarstvo unutrašnjih poslova, članica;
- Jelena Krivokapić, samostalna savjetnica II u Kabinetu ministra, Ministarstvo unutrašnjih poslova, članica;
- Senad Crnovršanin, načelnik Direkcije za normativne poslove i praćenje propisa iz oblasti lokalne samouprave, Direktorat za lokalnu samoupravu, Ministarstvo javne uprave, član;
- Lidija Mašanović, načelnica Direkcije za IPA i druge međunarodne projekte, Ministarstvo pravde, članica;
- mr Zorica Mrvaljević, dipl. etnološkinja, muzejska savjetnica, članica;
- Anđa Kapičić, dipl. istoričarka umjetnosti, članica;
- Nadežda Jabučanin, dipl. etnolog, članica;
- Silvana Radonjić, dipl. pravdnica, članica;
- dr Slavko Burzanović, dipl. istoričar, član;
- Valentina Vujović, dipl. pravdnica, članica.

2. Zadaci:

Prema navedenoj Odluci zadatak DK je: "vršenje nadzora nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije organizacionih jedinica NMCG (Etnografski muzej, Umjetnički muzej, uključujući i Crnogorsku galeriju umjetnosti "Miodrag Dado Đurić", Istorijski muzej, uključujući i Muzej kralja Nikole, Njegošev muzej, kao i rodne kuće kralja Nikole i Njegoša, na Njegušima) i utvrđivanje stanja, broja i vrijednosti muzejskog materijala".

Odlukom je, između ostalog, propisano i da DK dostavlja polugodišnje Izvještaje Ministarstvu kulture (u daljem tekstu MK), i preduzima radnje i mjere na realizaciji Zaključaka Vlade br. 07-6163 od 17. januara 2019. godine.

Komisija je, a u skladu sa Odlukom, imala potpunu logističku i administrativnu podršku Ministarstva kulture, potpunu saradnju sa menadžmentom Narodnog muzeja Crne Gore (u daljem tekstu NMCG) i svim Revizionim komisijama (u daljem tekstu RK).



3. Način rada:

DK je u ovom periodu održala niz sastanaka, konsultacija, neposrednih uvida u rad RK, izvršila analizu brojnih dokumenata i radila na pripremi ovog Izvještaja.

▪ Dokumentacija

U izvještajnom periodu do pripreme ovog Izvještaja, DK su dostavljena slijedeća dokumentacija:

- Zaključci Vlade Crne Gore 17.1.2019. godine
- Preliminarni Izvještaj RK Umjetničkog muzeja, br. 01-4825 od 28.12.2018. godine
- Dopis MK upućen NMCG, br. 04-4825/2 od 11.01.2019. godine
- Rješenja Revizione komisije, br. 01-862/7 od 22.02.2019. godine
- Dopis A. Berkuljana upućeno Narodnom muzeju-komisijama Državnog muzeja (Muzeja kralja Nikole) 01 4559 i Etnografskom muzeju 01 4559-2 od 12.12.2018.
- Otkupni dosije, StevoVučinić – ilirski mač 01-4493/2 od 14.12.2018. godine
- Otkupni dosije, StevoVučinić - ilirski šljem i Ugovor o otkupu 40 praistorijskih arheoloških predmeta 01-4493/3 od 14.12.2018. godine
- Preliminarni Izvještaj o sprovedenoj reviziji fonda Umjetničkog muzeja NMCG, 01-4825 od 28.12.2018. godine
- Dopis MK upućen NMCG vezano za Preliminarni Izvještaj Umjetničkog muzeja NMCG, 04-4825/2 od 11.01.2019. godine
- Zapisnik sa dvadesetprve sjednice DK 01-862, od 22. 02.2019. godine
- Izvještaj Revizione Komisije Istorijskog muzeja 01-862/2 od 22. 02.2019. godine
- Izvještaj Revizione Komisije Etnografskog muzeja 01-862/3 od 22.02.2019. godine
- Izvještaj Revizione Komisije (Njegošev muzej, Muzej Kralja Nikole...) 01-862/4 od 22.02.2019. godine
- Izvještaj o Reviziji Bibliotečkog odjeljenja NMCG 01-862/5 od 22.02.2019. godine
- Izvještaj Revizione komisije arhivskog fonda ABO NMCG 01-862/6 od 22.02.2019. godine
- Rješenje o izmjeni i dopuni Revizionih komisija 01-862/7 od 22.02.2019. godine
- Mjesečni izvještaj Komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i pratećih fondova NMCG 01-862/8 od 4.03.2019. godine
- Plan i metod rada Komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i pratećih fondova NMCG 01-862/9 od 4.03.2019. godine
- Dopis NMCG predsjedniku Komisije R. Juriću br. 01 1132 od 18.03.2019. godine
- Zapisnik sa dvadesetdruge sjednice DK br. 01 1132-2 od 19.03.2019. godine
- Proradni akt DK, službena zabilješka od 18.03. i Plan rada br. 01/ 1132-3 od 19.03.2019. godine
- Mjesečni izvještaj Komisije za reviziju muzejskog materijala u Muzeju kralja Nikole- februar 2019, br. 01/ 1132-4 od 19.03.2019. godine



- Dopis A. Berkuljana Upravi Narodnog muzeja br. 01 /1132-5 od 22.03.2019. godine
- Dopis A. Berkuljana Upravi Narodnog muzeja br. 01 /1132-6 od 22.03.2019. godine
- Dopis A. Berkuljana NMCG, RK, Tužilaštvu, Upravi za inspekcijske poslove, br. 01 /1132-7 od 22.03.2019. godine
- Izjašnjenje ABO na zahtjev Aleksandra Berkuljana br. 01/779, br. 01-1282/8 od 9.04.2019. godine
- Izjašnjenje predsjednika Komisije za reviziju muzejskog materijala u Istorijskom muzeju - Stalna postavka, na osnovu dokumentacije koju je dostavio A. Berkuljan, br. 01-1282/7 od 9.04.2019. godine
- Zahtjev A. Berkuljana u vezi sa izjašnjenjem Komisije za reviziju fonda Istorijskog muzeja, br. 01-1282/10 od 9.04.2019. godine
- Zahtjev u vezi sa izjašnjenjem o muzejskom materijalu koji figurira kao nedostajući na osnovu raspoloživih evidencija i ranijih komisijskih nalaza, br. 01-1282/6, od 09.04.2019. godine
- Zahtjev A. Berkuljana u vezi sa izjašnjenjem Arhivsko-bibliotečkog odjeljenja, br. 01-1282/9 od 9.04.2019. godine
- Lični nalaz i mišljenje u vezi sa hronologijom manjkova muzejskih predmeta, upućeno DK, NMCG, MK, Javnom tužilaštvu, 29. novembar 2018. godine, br. 01-4554/2 od 20.12.2019. godine
- Dopis A. Berkuljana direktorki NMCG Anastaziji Miranović br. 01-4599/2 od 12.12.2018. godine
- Dopsi A. Berkuljana direktorki NMCG Anastaziji Miranović br. 01-4599 od 12.12.2018. godine
- Zapisnik sa dvadesttreće sjednice DK, br. 01-1282 od 29.03.2019. godine
- Izvještaj Komisije za reviziju Etnografskog muzeja, br. 01-1282/2 od 29.03.2019. godine
- Izvještaj o sprovedenoj reviziji fonda Umjetničkog muzeja, br. 01-1282/3 od 29.03.2019. godine
- Mjesečni izvještaj Komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i pratećih fondova NMCG, br. 01-1282/5 od 8.04.2019. godine
- Izvještaj o radu Komisije za reviziju muzejskog materijala Istorijskog muzeja NMCG – organizaciona jedinica stalna postavka, br. 01-1282/4 od 8.04.2019. godine
- Zahtjev A. Berkuljana u vezi sa izjasnjenjem o muzejskim materijalu - Komisiji za reviziju fonda Njegoševog muzeja Biljarda, br. 01-1282/6 od 8.04.2019. godine
- Izjašnjenje predsjednika Komisije za reviziju Istorijskog muzeja - Stalna postavka, br. 01-1282/7 od 8.04.2019. godine
- Izjasnjenje ABO na zahtjev A. Berkuljana, br. 01-1282/8 od 8.04.2019. godine
- Zahtjev A. Berkuljan. u vezi sa Izjašnjenjem Arhivsko bibliotečkog odjeljenja, br. 01-1282/9 od 8.04.2019 godine
- Zahtjev A. Berkuljana u vezi sa izjašnjenjem Komisije za reviziju fonda Istorijskog muzeja br. 01-1282/10 od 8.04.2019. godine
- Izjašnjenje predsjednika Komisije za reviziju Istorijskog muzeja - Stalna postavka, br. 01-1282/7 od 8.04.2019. godine.
- Izjašnjenje ABO na zahtjev A. Berkuljana, br. 01-1282/8 od 8.04.2019.godine.



- Zahtjev A. Berkuljana u vezi sa Izjašnjenjem Arhivsko bibliotečkog odjeljenja, br. 01-1282/9 od 8.04.2019. godine.
- Zahtjev A. Berkuljana u vezi sa izjašnjenjem Komisije za reviziju fonda Istorijskog muzeja br. 01-1282/10 od 8.04.2019. godine.
- Mjesečni izvještaj za Državnu revizionu komisiju za mart - Muzej kralja Nikole i Njegošev muzej, br. 01-1282/11 od 11.04.2019. godine
- Dokumentacija – prepiska za DK - Umjetnički muzej, br. 01-1282/12 od 15.04.2019. godine
- Izvještaj o reviziji bibliotečkog odjeljenja NMCG - februar i mart, br. 01-1282/13 od 15.04.2019. godine
- Izvještaj o radu Revizione komisije arhivskog fonda ABO NMCG, br. 01-1282/14 od 15.04.2019. godine
- Zapisnik sa dvadesetčetvrte sjednice DK, br. 01 1504 od 16.04.2019. godine
- Izjašnjenje Ane Ivanović DK, br. 01 1504/2 od 22.04.2019. godine
- Odgovori na pitanja DK Ksenije Sekulić n/r Ani Ivanović, br. 01 1504/3 od 22.04.2019. godine
- Odgovori na pitanja DK Ksenije Sekulić n/r Ani Ivanović, (drugi dio odgovora), br. 01 1504/4 od 22.04.2019.
- Dopis Agencije za sprječavanje korupcijeprema MK, br. 04/1203/2 od 01.04.2019. godine
- Dopis od DK prema MK, br.01/1743 od 23.04.2019.
- Primjedbe DK na Izvještaj RK za Umjetnički Muzej, br. 01/1600 od 19.04.2019.
- Odgovor na primjedbe DK od RK za Umjetnički Muzej, br.01/1215 od 25.04.2019.
- Izvještaj Radne grupe DK na inovirani Izvještaj Revizione komisije za Etnografski muzej (dostavljen 24.04.2019.), br. 01/1600/4 od 05.05.2019. godine
- Izvještaj Radne grupe DK na odgovore RK Umjetničkog muzeja br. 01/1600/3 od. 05.05.2019.
- Dopis DK prema NMCG i MK, br. 01/1846 od 07.05.2019. godine
- Dopis DK prema NMCG u vezi RK Umjetničkog muzeja br. 01/1938 od 14.05.2019. godine
- Mirjana Živković, Milenko Mišo Todović, *Krađa kulturnog i nacionalnog blaga Jugoslavije*, Beograd-Gornji Milanovac, 1995
- Konačni Izvještaj RK Etnografskog muzeja br.01-1600/5 od 06.05.2019. godine
- Konačni Izvještaj RK Umjetničkog muzeja br. 01/1938/2 od 16.05.2019. godine
- Izjava K. Sekulić prema Snežani Ivović br. 01/1410 od 15.05.2019. godine
- Izjašnjenje Etnografskog muzeja prema Upravi za kulturna dobra, br.01/504/1 od 14.03.2016. godine
- Izjašnjenje Umjetničkog muzeja prema Upravi za kulturna dobra, br.01/504 od 14.03.2016. godine

- Obraćanje A. Berkuljana Upravi Narodnog muzeja u vezi pronalaženja Njegoševog sata, br. 01-1846/7 od 24.05.2019. godine
- Obavještenje A. Berkuljana u vezi sa dokumentima koja su mu dostavljena, br. 01-1846/8 od 27.05.2019. godine (vezano za Njegošev sat)
- Dopis Žane Ivović- Spisak predmeta koji nedostaju u Umjetničkom muzeju, br. 01-1938/4 od 28.5.2019. godine



- Potvrda o preuzimanju fotografije Aleksandra Rafailovića, br. 01-1938/5 od 28.05.2019. godine
- Dopis M. Cerović, Arheološki muzej br. 01-1629 od 30.05.2019. godine
- Obrazloženje u vezi Njegoševog sata od Tanje Jović i Isidore Kovačević prema DK, br. 01/1686 od 03.06.2019. godine
- Zapisnik sa dvadeset šeste sjednice DK, br. 01-2222 od 06.06.2019. godine
- Molba za produženje roka revizije RK Muzeja kralja Nikole i Njegoševog muzeja, br. 01/1754 od 05.06.2019. godine
- Mjesečni izvještaj (maj) RK Muzej kralja Nikole i Biljarda, br. 01/1755 od 05.06.2019. godine

II. Rad i postupanje komisije

Komisija je u izvještajnom periodu održala 7 sjednica, od toga dvije bez kvoruma (sačinjene Službene zabilješke) kao pripremne sastanke za naredne sjednice DK, a rad Komisije se odnosio na:

- Realizacija obaveza JU NMCG da u roku od 20 dana donese rješenje o izmjenama i dopunama rješenja o obrazovanju Komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i evidencije, kao i rješenja o izmjenama i dopunama rješenja o obrazovanju onih komisija koje u članstvu imaju rukovodioce radnih jedinica u kojima se vrši revizija, a prema uputstvu DK.

Shodno tački 3 Zaključaka Vlade Crne Gore, DK je u roku od 60 dana odredila mjere za uspostavljanje dokumentacije u skladu sa propisima iz oblasti muzejske dokumentacije u Arheološkom muzeju JU NMCG i pružila stručnu podršku za realizaciju tih mjera. Materijal Arheološkog muzeja obuhvata Lapidarij sa stećcima i materijal prikupljen istraživanjima i otkupom, a koji ne pripada Arheološkoj zbirici Istorijskog muzeja.

- Da se odštampa sve što je unijeto u NMCG DATA za Arheološki muzej, da se poveže sa sigurnosnim jemstvenikom čiji su krajevi spojeni na zadnjoj korici i zaključeni potpisom zaduženog lica, pečatom, kao i službenom zabilješkom u skladu sa članom 5 stav 9 Pravilnika o načinu vođenja, vrstama i sadržaju dokumentacije o muzejskom materijalu;
- Da se formira popis predmeta sa unošenjem podataka o vremenu i načinu ulaska u muzej;
- Ustanoviti knjigu inventara kao i knjigu ulaza i knjigu izlaza u skladu sa navedenim Pravilnikom;

Rok za izvršenje navedenog je 1. jun 2019. godine.

Shodno tački 4 Zaključaka Vlade Crne Gore, DK je u roku od 45 dana odredila plan aktivnosti u cilju završetka revizije u svim organizacionim jedinicama NMCG, kako bi do 1. decembra 2019. godine sačinila IV Izvještaj o utvrđenom stanju, broju i vrijednosti materijala:

Prvi kvartal



- donošenje rješenja o izmjenama i dopunama rješenja o obrazovanju Komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i evidencije o izmjene i dopune Revizionih komisija.

Aktivnost vezana za tačku 3 Zaključaka Vlade Crne Gore

Aktivnost vezana za tačku 4 Zaključaka Vlade Crne Gore

Drugi kvartal

Razmatranje, preporuke, komentari i sugestije na izvještaje Etnografskog i Umjetničkog muzeja.

Nadzor nad ostalim revizionim komisijama

Izrada polugodišnjeg Izvještaja

Održavanje sjednica i donošenje zaključaka

Treći kvartal

Nadzor nad ostalim revizionim komisijama

Razmatranje, preporuke, komentari i sugestije na izvještaje ostalih revizionih komisija

Održavanje sjednica i donošenje zaključaka

Četvrti kvartal

Nadzor nad ostalim revizionim komisijama

Razmatranje, preporuke, komentari i sugestije na izvještaje ostalih revizionih komisija

Održavanje sjednica i donošenje zaključaka

Izrada konačnog Izvještaja do 1. decembra 2019. godine

1. Aktivnosti:

DK je u izvještajnom periodu bila posvećena zadatku da kroz nadzor nad poslovima revizionih komisija, obezbijedi da se evidentiranje, prepoznavanje i prebrojavanje muzejskih predmeta, obavi u skladu sa propisima i strukom, kako bi se izbjegla svaka sumnja koja bi dovela u pitanje konačno dobijene rezultate revizija u NMCG. Različiti fondovi, stepen obrade i stanja dokumenata uslovi su različite metodologije i stepen efikasnosti u radu. Na sjednicama DK, u razgovorima sa predstavnicima RK inisistirano je na konkretnim podacima o stanju fondova i broju nedostajućih predmeta.

DK je stava da RK imaju jedinstven pristup i vrednovanje svakog muzejskog predmeta sa statusom kulturno dobro, bez obzira da li se radi o kopijama, dokumentima, fotografijama ili muzejskim predmetima, i bez obzira na njihovu vrijednost sa aspekta sadašnje muzeološke perspektive i valorizacije kulturnog nasleđa.

Na sastanku održanog 15.04.2019. godine u JU Narodni muzej Crne Gore kojem su prisustvovali dr sc Radomir Jurić, predsjednik Državne komisije i predsjednici revizionih komisija, prezentovani su dosadašnji rezultati revizija i ukazano na poteškoće u radu.



Jovana Mrvaljević, predsjednica Komisije za reviziju bibliotečkog fonda u Arhivsko-bibliotečkom odjeljenju: do januara popisano oko 30 000 jedinica, a dio toga je i inventarisano. Naveden je broj jedinica koji je bez inventarnog broja. Takođe, ima dosta knjiga za konzervaciju. Što se tiče roka za završetak revizije, predsjednica Komisije je potvrdila da će on biti ispoštovan.

Biljana Čelebić, članica Komisije za popis arhivske građe: do sada završeno 10 zbirki, oko 30 104 dokumenata, 58 636 listova. Popis se radi tako što se broje fascikle, u okviru fascikli broj dokumenata i broj listova koliko sadrži. Za dio dokumenata koji su pređeni rađen je registar dokumenata koji nijesu tu i na košuljici se jasno navodi da je izložen i gdje je izložen dokument. Za neka dokumenta ne postoje ti podaci. Sada se rade senatski spisi. Zbirka sadži 108 fascikli, do sada je pređeno 56, što je otprilike 50448 listova. Ostalo je desetak kutija, fotografije i jedan dio materijala koji nije sistematizovan da se popiše. Popisne liste se rade po tabelama urađenim za tu priliku. Rok za završetak revizije biće ispoštovan.

Petar Lekić, predsjednik Komisije za reviziju muzejskog materijala Istorijskog muzeja - organizaciona jedinica Stalna postavka: Revizija obuhvata materijal u izložbenom prostoru i u depoima i kancelarijama Vladinog doma. Materijal koji je u izložbenom prostoru je dvorska građa do 1916. godine, zatim građa bivšeg Muzeja NOB-a (inventarne knjige NOB-a su sačuvane i prema njima se rade popisne liste u dvije generacije). Urađena je revizija dvorskog materijala do 1916. godine, kao i treći segment a to je PTT zbirka (takođe postoji inventarna knjiga, 572 broja) čiji manji dio u izložbenoj postavci. Ključno je da se završi Muzej NOB-a, postoji više inventarnih knjiga. U prethodnom revizionom postupku jedan manji dio je numerički završen. Inventarna knjiga koja sadrži 847 predmeta, inventarni brojevi su popisani, i došlo je do nekih manjih manjkova, koji su smješteni u centralnom depou. Ovaj materijal je specifičan u odnosu na drugi materijal NOB-a jer sadrži naoružanje, ordenje itd. Drugi materijal NBO-a koji je u potkrovlju su uglavnom kopije originalnih dokumenata i fotografije između dva rata i iz Drugog svjetskog rata.

Filip Despotović, predsjednik Komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i pratećih fondova NMCG: Više puta se pokušalo sa revizijom dokumentacije. Ovo je treća komisija po redu, koja je nastavila posao druge komisije koja je popisala u Odjeljenju za dokumentaciju sve inventarske knjige. Ono što je u jednom periodu prebačeno u Arhivsko bibliotečko odjeljenje tamo se nalazi, i te knjige inventara su snimljene. Postoji velika količina dokumentacije koja se nalazi na više lokacija što je i navedeno u Planu i metodu rada. Jedan dio dokumentacije koji se nalazi u Odjeljenju za dokumentaciju uglavnom je pređen. Jedan dio tima se nalazi u Arhivi NMCG i oni pregledaju i snimaju tu dokumentaciju, dok drugi dio tima će biti u Arhivsko -bibliotečkom odjeljenju da pregleda oko 2000 fascikli i jedan dio tima je podijeljen po odjeljenjima jer se i tamo nalazi određena količina dokumentacije. Kad su u pitanju knjige inventara postoje u više generacija. Prva knjiga inventara je iz 1926. godine, ona je snimljena. Druga generacija knjiga, su knjige inventara Državnog muzeja iz perioda posle Drugog svjetskog rata. Treća generacija knjiga iz 70-ih. Osnovni listovi se čuvaju u Odjeljenju za dokumentaciju. Problematizovano je pitanje da li se Pravilnik o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala zakonski odnosi na ovu Komisiju. Broj članova



komisije je smanjen a povećan obim posla sa čim je upoznata i Uprava Muzeja, tako da ne može garantovati da će u roku završiti reviziju.

Maja Dragičević Roganović i Ana Ljesar, predstavnice Revizione komisije za Biljardu i Muzej Kralja Nikole: u martu u Muzeju kralja Nikole završeno je 222 predmeta, a od početka rada 3608 predmeta. Upoznati su sa dokumentacijom Aleksandra Berkuljana, i upoređuju stare i nove knjige inventara tako da će uspjeti da odgovore na njegove navode i riješe nedoumice. Što se tiče Njegoševе rodne kuće većina predmeta je iz Etnografskog muzeja i Muzeja Kralja Nikole. Tokom marta revizija je rađena u Muzeju kralja Nikole a od 18. marta u Biljardi je završeno 133 predmeta iz postavke.

Na kraju sastanka predsjednik Jurić ih je obavijestio da će članovi DK obići RK i izvršiti provjeru stanja metodom slučajnog uzorka.

- Dopis Aleksandra Berkuljana: Lični nalaz i mišljenje u vezi sa hronologijom manjkova muzejskih predmeta, upućeno DK, NMCG, MK, Javnom tužilaštvu, Upravi za inspeksijske poslove, 29. novembar 2018. godine, 01-4554/2 od 20.12.2019: *Lični nalaz u vezi sa hronologijom manjkova muzejskih predmeta po fondovima i ukupno, na osnovu podataka iz muzejske dokumentacije pronađene u fasciklama administrativne građe NMCG (arhivski depo Arhivsko-bibliotečkog odjeljenja) tokom revizije ovog fonda, kao i dugih raspoloživih izvora, među kojima su i oni u ličnom posjedu (u prilogu).* Navedeni dopis je NMCG proslijedio revizionim komisijama.
- Zahtjev br. 01/779 od 25.03.2019. A. Berkuljana prema NMCG u vezi sa izjašnjenjem Arhivsko-bibliotečkog odjeljenja u vezi manjka registraturne građe za 1986. godinu.
- Izjašnjenje Arhivsko-bibliotečkog odjeljenja br. 01/784 od 25.03.2019. godine: *kao što smo već obavijestili upravu Narodnoga muzeja, potvrđujemo Vam da registraturna **građa iz 1986.** godine nije sa ostalom građom koja se nalazi u arhivskome depou (Depo br. III), što se vidi i iz Zapisnika o zatečenome stanju, već dostavljenom Državnoj komisiji. Ne možemo sa preciznošću izjasniti koliki bi to bio broj dokumenata. Moguće da bi se i on uklopio u prosjek kao i za ostale godine, po fascikli 500-800 dokumenata, u zavisnosti koliko je bilo fascikli (1, 2 ili više).*
- Zahtjev br. 01/606 od 12.03.2019. A. Berkuljana prema NMCG u vezi sa izjašnjenjem Komisije za reviziju fonda Istorijskog muzeja.
- Na zahtjev Aleksandra Berkuljana Upravi Narodnog muzeja od 12.03.2019. godine br. 01/606 predsjednik Komisije za reviziju muzejskog materijala u Istorijskom muzeju Narodnog muzeja Crne Gore — organizaciona jedinica Stalna postavka Petar Lekić, **izjašnjava** se na osnovu dosadašnjeg rada Komisije (br.01/751 od 22.03.2019):

Uvidom u dokumentaciju koju je prethodno dostavio Aleksandar Berkuljan, utvrđuje se da je ona sastavni dio dokumentacije za revizionu proces i ovog izjašnjenja. Shodno navedenom može se konstatovati sledeće:

- *Aleksandar Prijčić je u dopisu od 10.03.1951. godine br. 145 zabilježio nedostatak registara sa oko **1400 dokumenata**, što dovodi do činjenice da je ovaj materijal*



pripadao Odjeljenju NOB-a Državnog muzeja. Na osnovu dopisa Rista Dragičevića od 18.03.1954. godine, dostavljenom u obraćanju br. 01/4536 od 14.12.2018. godine, o povraćaju predatog materijala Muzeja NOB-a i obrazloženju Stanislava Vujoševića, dostavljenom u obraćanju 01/8 od 09.01.2019. godine, o otuđenju od više oko **3700 originalnih dokumenata**, jer se pored navedenog broja, nije mogla prebrojati jos jedna serija predatih dokumenata iz Muzeja NOB-a, predsjednik Komisije nema saznanje da su su navedeni predmeti ikad vraćeni u prethodno vlasništvo niti da se nalaze u fondu Narodnog muzeja Crne Gore. Vujošević je zagovarao povraćaj ustupljenog materijala, s obzirom na oskudnost fonda, kojim je Muzej NOB-a raspolagao.

- Tragom dopisa istražitelja Đoka Maslovarića od 02.04.1962. godine, dostavljenom u obraćanju 01/101 od 21.01.2019. godine, o **8 nestalih pistolja**, predsjednik Komisije je stava da su ovi predmeti izgubljeni za muzejski fond Istorijskog muzeja. Predsjednik Komisije iznosi misljenje da se **10** od ukupno 13 navedenih neinventarisnih predmeta teškog naoružanja shodno Zapisniku o primopredaji naoružanja iz Vojne pošte Zelenika 1968. godine, Popisnom inventaru NOB-a iz 1971. godine, Zapisniku o primopredaji imovine NOB-a iz 1972. godine, Zapisniku o primopredaji imovine NOB-a iz 1975. godine i Popisnom inventaru NOB-a iz 1979. godine, dostavljenim u obraćanju od 14.12.2018. godine, ne može identifikovati. Jedan od tri identifikovana topa nalazi se u dvoristu Biljarde. Prema popisnom inventaru NOB-a iz 1971. godine, gdje su brojčano upisana dva predmeta austrougarskog teškog naoružanja, spoznaje se da se oni odnose na dva topa, koji se nalaze ispred zgrade Vojnog stana.
- Zahtjev br. 01/927 od 04.04.2019. godine A. Berkuljana prema NMCG u vezi sa izjašnjenjem Komisije za reviziju fonda Njegoševog muzeja Biljarde. Navedena RK nije dostavila izjašnjenje.
- A. Berkuljan je dostavio DK fotografije Njegoševog sobnog sata preuzete iz monografije "Njegoš u slici i riječi", koju je 1974. godine publikovao Grafički zavod Titograd, sa dopisom 11.05.2019. godine u kome navodi: *Pošto se radi o nedostajućem predmetu visoke istorijske i materjalne vrijednosti (prema raspoloživoj dokumentaciji i procjeni iz 1975. godine vrijedio bi danas oko 130.000 dolara)*. A. Berkuljan je obavijestio DK u novembru 2018. godine, o navedenom kada je dostavio dolje navedena dokumenta:
- dopis Stanislava Vujoševića Narodnoj banci Jugoslavije o trezorskim vrijednostima br.01-735/1 od 20. V 1975. godine.
- dopis Stanislava Vujoševića Državnom sekretarijatu za inostrane poslove br.01-1193/1 od 26. VIII 1975. godine.
- dopis Stanislava Vujoševića Josipu Jaukoviću, guverneru Narodne banke Crne Gore, br.01-1639/1 od 10. XI 1975. godine.
- dopis Stanislava Vujoševića Velimiru Drecunu, direktoru trezora i emisije Narodne banke Jugoslavije, br.01-1135/1 od 14. VIII 1975. godine.
- Dopis Aleksandra Berkuljana Upravi Narodnog muzeja Crne Gore u vezi sa izjašnjenjem koje se tiče Njegoševog sata i preduzimanja, odnosno



nepreduzimanja pravovremenih i Zakonom propisanih radnji, br. 01/1403 od 15.05.2019. godine.

- Obrazloženje Tanje Jović i Isidore Kovačević u vezi Njegoševog sata dostavljeno je DK 03.06.2019. godine, u kome navode da su nakon fotografije sata iz knjige *Njegoš u slici i riječi*, koju je napisao Jevto Milović, preispitale dokumentaciju koja im je bila na raspolaganju i zaključile da "Njegošev sat optočen brilijantima" nije zaveden u inventarske knjige nekadašnjeg Državnog muzeja, kao ni u knjige inventara Njegoševog muzeja. Pregledom Manastirske riznice utvrdile su da se navedeni sat nalazi izložen u riznici decenijama unazad. Takođe navode da se jedini pomen navedenog sata nalazi se u dopisu Stanislava Vujosevića Josipu Jaukoviću, guverneru Narodne banke Crne Gore, br.01-1639/1 od 10. XI 1975. godine.

MK je dostavilo DK tekst pod nazivom ***Rasejano crnogorsko kulturno blago*** iz knjige: Mirjana Živković, Milenko Mišo Todović, **Krađa kulturnog i nacionalnog blaga Jugoslavije, Beograd-Gornji Milanovac, 1995**; Pored ostalih koji su navedeni u knjizi, njeno objavljivanje je pomoglo i Ministarstvo kulture Republike Crne Gore.

Komisija osnovana 22. oktobra 1987. godine sa zadatkom da popiše sve eksponate iz Muzeja (koji su uzeti na revers ili su na neki drugi način otuđeni), utvrđivanje stvarnog stanja u vezi sa eksponatima koji su uzeti iz "Muzeja Cetinje" imenovana u sastavu: Jovan Markuš, predsednik, Branislav Borozan, Mladen Lompar, Anđa Kapičić, Vukašin Baćović. Aleksandar Čilikov, Periša Spasić, Stanko Roganović. Nalazi ove komisije nijesu do sada javno publikovani u cjelini, osim u djelovima u dnevnoj štampi.

Ukupan, poznat broj otuđenih eksponata od 1916. do 1987. godine iznosi 4.640.

Direktor Državnog Muzeja prof. Risto Dragičević 24. jula 1951. godine u svom pismu Andru Mugoši, organizacionom sekretaru CK KG1 Crne Gore, saopštava sljedeće podatke: „Od mjeseca juna 1946. do oktobra 1949. godine izdato je na privremenu upotrebu raznim nadležstvima, društvenim organizacijama i pojedincima 951 komad raznog muzejskog posu-đa, namještaja, odijela, rublja i oružja, a rashodovano je 268 komada odijela i 161 komad namještaja “.

Za vrijeme austrougarske okupacije (1916-1918) nije bilo moguće utvrditi tačan broj nestalih eksponata iz Muzeja, Biblioteke i čitaonice jer su sav inventar ovih institucija odnijeli sa Cetinja austrougarski vojni funkcioneri. Da bi zametnuli trag svom varvarstvu, zapalili su zgradu „Zetskog doma“, u kojoj su bile smještene ove institucije, i to prilikom napuštanja Cetinja oktobra 1918. godine. Dio eksponata je kasnije vraćen, ali vrlo mali u odnosu na svjedočenja o broju vrijednih knjiga i rukopisa koji su postojali u ovim institucijama."

Po završetku Prvog svjetskog rata formirana je u decembru 1918. godine državna komisija koja je popisala pokretnu i nepokretnu imovinu kralja Nikole i njegovih nasljednika. Od ovog popisa, prema postojećoj dokumentaciji, bilo je moguće donekle pratiti što se dešavalo sa eksponatima. Značajan prilog radu komisije dao je dr Dimitrije - Dimo Vujović koji je pronašao inventar stvari koje su kao dio porodičnog



nasljedstva 1939. godine, vjerovatno iz političkih razloga, ustupljene kraljici Jeleni. Ovaj još neobjavljeni popis od 3.350 predmeta, koji uglavnom čini srebrno i pozlačeno posuđe, čini dio izvještaja komisije o nestalim eksponatima.

Džepni sat Smail-age Čengića je poklonjen 1877. godine Ivanu Mažuraniću, a otkupljen sredinom 60- tih godina prošlog vijeka od Aleksandre Nestorov, iz Zagreba. Fotografija sata se nalazi na strani 532 navedene knjige, gdje piše da je ukraden iz Muzeja 1958. godine. Podaci o satu se nalaze u Zapisniku o izvršenoj primopredaji u Njegoševom muzeju, br. 01-1310/1 od 28.11.1972. godine, gdje piše: *Inv. br. 128: "Sat Smail-age Čengića". Nedostaje. Postoji dokumentacija o nestanku i prijavljenoj krađi.*

Komisija je utvrdila da je u međuratnom periodu nestalo **329** predmeta, u toku Drugog svjetskog rata 362 a poslije rata **599** predmeta.

- S. Papović, Neuhvatljivi lopovi, Politika, 17. VIII 1987.
- Arhiva SO Cetinje, akt br. 01-3767, 24. VIII 1987, upućen RO Muzejima Cetinje.
- Risto J. Dragičević, Državni muzej na Cetinju 1896-1956, Istorijski zapisi, 1957, sv. 1-2, Cetinje, 1957
- Matija Bečković (dr Janez Pačuka), *Pohara cetinjskog muzeja-ili-Isto to samo malo drukčije*, Svet, Beograd, br. 570, 23. XI 1967, str. 20.
- Arhiva SO Cetinje, pismo Marka Orlandića br. 05 Sl, 15. IX 1987.
- Arhiva SO Cetinje, pismo Muzeja Cetinje upućeno Izvršnom odboru SO Cetinje dana 2. X 1987, br. 01-1842.
- Pismo Rista Dragičevića upućeno Andru Mugoši dana 24. VII 1951, non. br. 17, Arhiva Dvora kralja Nikole.
- Mirjana Živkonić, Milenko - Mišo Todović, *Krađa kulturnog i nacionalnog blaga Jugoslavije*, Beograd, 1995, **separat Rasejano crnogorsko kulturno blago**, str. 89-126

2. Revizione komisije

DK je odredila rok za završetak postupka revizije i utvrđivanja stanja, broja i vrijednosti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije zaključno sa 26. julom 2019. godine, (Službena zabilješka sačinjena 24.07.2018. godine, zavedena pod br. 04-3119/2 od 03.08.2018. godine), nakon čega RK imaju rok od tri mjeseca da sačine izvještaje o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala.

Navedeni rok se odnosi na sljedeće revizione komisije i to: Komisiju za reviziju muzejskog materijala: Njegoševog muzeja (Biljarda i Njegoševa rodna kuća), Muzeja Kralja Nikole, Mauzoleja vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzoleja cmogorskih vladara Dvorska crkva na Ćipuru, Mauzoleja Petra II Petrovića Njegoša na Lovčenuorganizacionih jedinica Istorijskog muzeja Narodnog muzeja Cme Gore; Komisiju za reviziju bibliotečkog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja Narodnog



muzeja Cme Gore; Komisiju za reviziju arhivskog fonda Bibliotečko - arhivskog odjeljenja Narodnog muzeja Cme Gore; Komisiju za reviziju muzejskog materijala Istorijskog muzeja Narodnog muzeja Cme Gore, organizaciona jedinica Stalna postavka i Komisiju za reviziju svih oblika dokumentacija i evidencija muzejskih fondova Narodnog muzeja Cme Gore.

Komisijama za reviziju muzejskog materijala Etnografskog i Umjetničkog muzeja rok za završetak revizije je 31. decembar 2018. godine, nakon čega imaju rok od tri mjeseca da sačine izvještaje o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala.

▪ **RK Arhivskog fonda:**

RK arhivskoga fonda ABO NMCG (izveštaj br. 01/862/6 od 12.02.2019., stanje na dan 31.01.2019.): zbirno, do sada je popisano 168 fascikli iz sredenoga dijela kompletnoga fonda, sa 30 088 dokumenata, odnosno 58 620.65 listova :

Redni broj	Oznaka zbirke	Broj fascikli	Broj dokumenata	Broj listova
1.	I Pergamenti			
2.	II Epoha Crnojevića	1	8	92
3.	III Vladike iz raznih plemena 1517 - 1696	1	20	25.1
4.	IV Mitropolit Danilo Petrović Njegoš 1697-1735	1	47	119
5.	V Mitropoliti Sava I Vasilije Petrović Njegoš 1735-1781	2	256	510.5
6.	VI Mitropolit Petar I Petrović Njegoš 1782-1830	30	5583	9593.4
7.	VII Mitropolit Petar II Petrović Njegoš 1830-1851	13	1991	2885
8.	VIII Knjaz Danilo I Petrović Njegoš 1852-1860	20	3539	6235.05
9.	IX Knjaz/Kralj Nikola I Petrović Njegoš	79	12817	28387.6



10.	X Senatski i drugi spisi 1860-1879	21	5827	10773
	Ukupno:	168	30088	58620.65

Nakon što je obrađen pojedinačno svaki popisni izvještaj svih gore navedenih, do sad popisanih fascikli (a na osnovu zabilješki u samim fasciklama), utvrđeno je da u njima nijesu sljedeći dokumenti:

III Vladike iz raznih plemena 1517-1696.

1. Dokumenti br. 1,2,3,5, dio dokumenta br. 8 i 19 su izloženi u stalnoj postavci Istorijskoga muzeja,

IV Mitropolit Danilo Petrović Njegoš 1697-1735.

1. Dokumenti br. 1 i 17 su izloženi u stalnoj postavci Istorijskoga muzeja.

V Mitropoliti Sava i Vasilije Petrović Njegoš 1735-1781.

1. Dokumenti br. 101, 140, 209, 217 i 251 su izloženi u stalnoj postavci Istorijskoga muzeja.

VI Mitropolit Petar I Petrović Njegos 1782-1830. 1. Dokumenti br. 25, 49, 50, 51, 55, 134, 194, 237, 645, 651, 738, 746, 748, 756, 757, 763, 786, 791, 826, 827, 845, 1160, 1210, 1229, 1368, 1378, 1411, 1518, 1544, 1612, 1670, 1694, 1707, 1708, 1709, 1869, 1880, 1933, 1948, 2049, 2058, 2060, 2066, 2071, 2216, 2783, 2784, su izloženi u stalnoj postavci Istorijskoga muzeja.

2. Dokument br. 251 je izložen u Biblioteci Dvora kralja Nikole.

3. Dokumenti br. 4809, 4834 su izloženi u stalnoj postavci Njegoševoga muzeja u Biljardi.

VII Mitropolit Petar I Petrović Njegoš

1. Dokumenti br.: 13 iz 1831.; 13 iz 1832.; 7 iz 1833.; 12 iz 1834.; 35 iz 1836.; 37 i 44 iz 1837.; 33 i 76 iz 1841.; 27, 55 i 90 iz 1842.; 4 iz 1844.; 111 i 131 iz 1845.; 25 iz 1846.; 58 i 59 iz 1847.; 36 iz 1850. su izloženi u stalnoj postavci Njegoševoga muzeja u Biljardi

2. **Dokumenti 1 i 2 iz 1832.; 48 iz 1836.; 41 i 45 iz 1837.; 23 iz 1839.; 15 iz 1844.; 9 iz 1851. su izloženi, ali bez oznake đe se nalaze.**

3. Dokumenti br. 46 iz 1831.; 9 iz 1833.; 41, 67, 116, 118 iz 1838.; 139 iz 1844. su izloženi u stalnoj postavci Istorijskoga muzeja.

VIII Knjaz Danilo I Petrovic Njegoš



1. Dokumenti br.: 266, 268, 274, 275 i 343 iz 1852. god; 1, 36, 37, 55, 64, 74, 105, 150, 222 i 492 iz 1853. god; br. 901, 971, 1013, 1074 i 1103 iz 1854. god; br. 19, 55, 101 i 104 iz 1856. god; br. 48, 115 (stari br „116a”), 141 i 393 iz 1858. god su izloženi u stalnoj postavci Istorijskoga muzeja.

2. Dokument br. 44 iz 1852. nije u kutiji, kao ni zabilješka đe se nalazi.

3. Dokument br. 172 iz 1852. godine je izložen, ali bez zabilješke đe se nalazi.

IX Knjaz/kralj Nikola I Petrović Njegoš (1860-1915.)

1. Dokumenti br.: 151, 181 i 228 iz 1878. god; 18 iz 1879. god; 11 iz 1885. god; 16, 26 i 29 iz 1887. god; 115 iz 1891. god; 30 (staro 26) i 38 iz 1892. god; 111 iz 1893. god; 163 i 284 iz 1896. god; 3 iz 1899. god; 148 iz 1902. god; 84 iz 1903. god; 132 iz 1905. god; 49 iz 1906. god; 4 iz 1907. god; 36 1 83 1z 1908. god; 49 i 97 iz 1909. god; 82, 83, 88 i 91 iz 1910. god; 27 iz 1911. god; 744 1 810 iz 1913. god; 110 iz 1914. god; 8, 77, 99 i 186 iz 1915. god; su izloženi u stalnoj postavci Istorijskoga muzeja.

2. Dokumenti br.: 59 i 60 iz 1860. god; su izloženi, ali ne postoji zabilješka đe se nalaze.

3. Dokumenta br.: 658 iz 1863. god; 99 iz 1904. god; nema u kutiji, kao ni zabilješke đe se nalaze.

4. Dokument br.: 1097 iz 1869. god; se nalazi izložen u Dvoru Kralja Nikole.

X Senatski i drugi spisi 1860-1879.

1. Dokumenti: br. 40 iz 1866. god. (fascikla 7); br. 40 i 288 iz 1878. god. (fascikla 19)- se ne nalaze u svojim fasciklama, kao ni zabilješke đe su.

Kada je u pitanju nesređeni dio fonda arhivskoga odjeljenja, iz zbirke Prinovljeni rukopisi: zbirka broji 108 fascikli, a obrađeno je i sistematizovani podaci za 56, sa 50 448.3 listova.

Članovi ove revizione komisije, g-da M. Martinović i g-din A. Berkuljan, popisali su podzbirku Potapov (8 fascikli) i uradili pregled građe, izvršili reviziju zbirki Božidar S. Vuković- Istorijska građa o Crnoj Gori (15 fascikli) i Nikola I djela (7 fascikli), a sistematizacija tih podataka je u toku.

RK arhivskoga fonda ABO NMCG (izveštaj br. 01/1282/14 od 15.04.2019) shodno Planu i metodu rada revizije arhivskoga fonda ABO NMCG, dostavili su do sada obrađene zbirke:

- Pergamenti - **16 listova**
- Epoha Crnojevića - **92 lista**
- Vladike iz raznih plemena - **25.1 listova**
- Mitropolit Danilo Petrović Njegos - **9593.4 lista**



- Petar II Petrović Njegoš dokumenta od 1830 do 1851 i Pero Tomov Petrović Njegoš-**2885.1 listova**
- Knjaz Danilo Petrović Njegoš dokumenta od 1852 do 1859 i knjaz/kralj Nikola I Petrović Njegoš, dokumenta od 1892 do 1915-: Dokumenta bez oznake-627; Dokumenta bez oznake (1-221) -577.5; Dokumenta bez oznake (1-78)-210.8; Nedatirana I neregistrovana dokumenta (1-185)-772; Razna turska dokumenta (1-140)-322.5; Razna turska dokumenta (141-307)-514. **Ukupno listova 28532**
- Prinovljeni rukopisi od 1885 do 1904. godine ukupno **50448 lista**.

Shodno Rješenju o izmjeni i dopuni Rješenja br. 01-2634 od 26.07.2018. godine, koje je donijeto 22. 10. 2018. (br. 01-3912) (zadatak da se,, Izvrši popis kompletnog fonda arhive Muzeja, odnosno administrativne građe koja je smještena u depou Bibliotečko-arhivskog odjeljenja, iz njega izdvoji i snimi muzejsku dokumentaciju, koja se odnosi na muzejski materijal (inventari, primopredajni zapisnici, ugovori i sl.) a koja se prema propisima trajno čuva"), završen je Zapisnik o zatečenom stanju, izdvojeni djelovi građe koji se tiču inventara, otkupnih dosijea, raznih popisa. Na ovom poslu su bili raspoređeni A. Berkuljan i M. Perišić.

Shodno Rješenju o izmjeni i dopuni Rješenja br. 01-2634 od 26.07.2018. godine, koje je donijeto 05. 02. 2019. (br. 01-235), prestaje status članovima ove Komisije Milošu Perišiću, historičaru i Aleksandru Berkuljanu, muzejskom tehničaru, a novi član je Natalija Vujošević, kustos pedagog, kao i ukida Rješenju o izmjeni i dopuni Rješenja br. 01-2634 od 26.07.2018. godine, koje je donijeto 22. 10. 2018. (br. 01-3912), koje je imalo zadatak da „ Izvrši popis kompletnog fonda arhive Muzeja, odnosno administrativne građe koja je smještena u depou Bibliotečko- arhivskog odjeljenja, iz njega izdvoji i snimi muzejsku dokumentaciju, koja se odnosi na muzejski materijal (inventari, primopredajni zapisnici, ugovori i sl.) a koja se prema propisima trajno čuva".

▪ **RK Bibliotečkog fonda:**

RK bibliotekog odjeljenja NMCG (izvještaj br. 01/862/5 od 22.02.2019), za period od 30.11. 2018. do 26.12 2018. i od 26.12. 2018. do 31.01.2019. Vrsta i obim bibliotečke građe obuhvaćene revizijom: serijske publikacije, monografske publikacije i muzikalije. Metod rada: savnjivanje bibliotečke građe sa inventarskom knjigom.

U periodu od 30.11. 2018. do 26.12.2018. revizijom je utvrđeno sljedeće stanje:

Biblioteka Bibliotečko-arhivskog odjeljenja: Domaći časopisi — sadrži 4080 jedinica bibliotečke građe u okviru 1856 inventarnih brojeva. Fond takode sadrži i 150 jedinica bez inventarnog broja. Postoje 122 jedinice časopisa koje su naknadno pridružene, u koje je upisan inventarni broj, a to nije pribilježeno u inventaru. Dvadeset dvije jedinice bibliotečke građe su izdate korisnicima, a **7 jedinica nedostaje**. U toku revizije Časopisi su tehnički obrađeni (stavljanje okruglog pečata na str. 17 i posljednju stranu). Mjere zaštite su određene za 1608 bibliotečkih jedinica.

Časopisi koji nedostaju a obrađeni su:

- 1. Bibliografski vjesnik, god. XIX, br. 1-2, Cetinje, 1990 (inv.br. 28746, sig. Č-61/1990/1-2**



2. Bibliografski vjesnik, god. XXIV, br. 1, Cetinje, 1995 (inv.br. 28751, sig. Č-61/1995/1)
3. Bibliografski vjesnik, god. XXVI, br. 3, Cetinje, 1997 (inv.br. 28753, sig. Č-61/1997/3)
4. Valjci, sv. 1, 2, 3-4, 5-6, Nikšić, 1933 (bez inv. br, sig. Č-79/1933)
5. Godišnjak Pomorskog muzeja u Kotoru, sv. 41-42, Kotor, 1993-94 (bez inv.br, sig. Č- 157/1993-94/41-42)
6. Zapisi, knj. XVII-XVIII, Cetinje, 1937 (inv.br. 15836, 15837, sig. Č-199/1937/XVII-XVIII)
7. Istorijski zapisi, sv. 1-4, Podgorica, 2007 (bez inv.br, sig. Č-199/2007/1-4/2)

Biblioteka Bibliotečko-arhivskog odjeljenja: knjige sa signaturom B-III (od B-III-1160 do B-III-5516)- sadrži 4652 naslova, odnosno 5654 bibliotečke jedinice. Sedamdesetšest jedinica nije na mjestu (56 jedinica je izdato korisnicima, 6 jedinica je izloženo a **14 jedinica nedostaje**). Za konzervaciju i restauraciju je određeno 55 jedinica. Prilikom sravnjivanja bibliotečke građe sa inventarskom knjigom, tehnički je obrađeno **5654** jedinice.

Jedinice koje nedostaju:

1. B-III-1292 inventarski broj 18437; Batovski, Henrik: **Jedan nepoznati izvor Mickjevičevih predavanja o jugoslaviji.** - Beograd, 1934; Isti naslov, godina izdanja i mjesto izdanja nalazi se na signature 11 1404, sa inv. Brojem 18437.
2. B-III-1371 inventarski broj 15886, Etnološka građa i rasprave. Knj. XVI.- Beograd, 1910
3. B-III- 1538 inventarski broj 17868, Balok, Alan: **Hitler.-** Beograd, 1954
4. B-III-2062 inventarski broj 19189, Petrović Njegoš, Petar II: **Gorski vijenac.-** Beč, 1847
5. B-III-2087/III inventarski broj 18903, Faure, Elie: **Povijest umjetnosti. Knj.: Moderna umjetnost.-** Zagreb, 1956
6. B-III-2265 inventarski broj 20045, Dvorniković, Vladimir: **Karakterologija Jugoslovena.-** 1939
7. B-III-2378/V inventarski broj 20772, Ostrovski, Georgije: **O verovanjima i shvatanjima Vrantinaca.-** Beograd, 1970
8. B-III-2420 inventarni broj 30756, Karadžić-Stefanović, Vuk: **Crna Gora i Boka Kotorska.-** Beograd, 1972
9. B-III-2721 inventarski broj 21271, Zmajić, Bartol: **Heraldika, sfragistika, genealogija.-**Zagreb, 1971
10. B-III-3992/2 inventarski broj 27318, Sazdanje Cetinja / priredio Radoslav Rotković.-Titograd, 1984
11. B-III-4348/2 inventarski broj 30936, Pavicević, Branko: **Knjaz Danilo.-** Beograd, 1990
12. B-III-4351/2_ inventarski broj 27677, Vukmanović, Savo: **Petar II Petrović Njegoš.-** Cetinje, 1972
13. B-III-4652 inventarski broj 27972, Rotković, Radoslav : **Kratka ilustrovanja istorija crnogorskog naroda.-**Cetinje, 1996



14. B-III-5100/2 inventarski broj 30219, Pejovic, Srdan: Zaboravljeno Cetinje: katalog.- Cetinje, 2003

U periodu od 26.12.2018. do 31.01.2019. revizijom je utvrđeno slijedeće stanje: Biblioteka Bibliotečko-arhivskog odjeljenja: Domaći časopisi - pregledano je 110 naslova, odnosno 1549 bibliotečkih jedinica. Od tog broja 739 jedinica ima inventarski broj, a 88 jedinica nije inventarisano; 14 jedinica je pridruženo, a 6 izdato korisnicima.

Revizija monografskih publikacija: Signatura IV (1- 1520); Naslova 1722; Bibliografskih jedinica 2192; Nedostaje 36 (6 izloženo, 27 kod korisnika, **3 nijesu na mjestu**); za konzervaciju 180; Tehnička obrada 2192; Rukopisna knjiga 1.

Nedostaju:

- 1. B-IV-898, inventarski broj 31287, Hubert, Ridel; Lucijan Bernhard: Reklama i dizajn u osvit XX veka. - Štuttgart, 2004**
- 2. B-IV-754, inventarski broj 22724, Jovanović, Vera: Spomen zbirka Pavla Beljanskog. -Novi Sad, 1977**
- 3. B-IV-464, inventarski broj 18968, Dobrović, Nikola: Urbanizam kroz vjekove:Jugoslavija. -Beograd, 1950**

Rječnici, enciklopedije (1-190): Naslova 290; Bibliografskih jedinica 332; Nedostaje 10 (3 korisnici, **7 nije na mjestu**); za konzervaciju 6; Tehnička obrada 332; Knjige koje nemaju inventarski broj 138;

Rječnici koji nedostaju:

- 1. B9/I inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 1: A-E. — Novi Sad; Zagreb, 1967**
- 2. B9/II inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 2: Z-K. — Novi Sad; Zagreb, 1967**
- 3. B9/IV inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 4: O-P. — Novi Sad; Zagreb, 1967 B9/V inventarni broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 5: P-S. — Novi Sad ; Zagreb, 1967**
- 4. B9/VI inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika. —- Novi Sad; Zagreb, 1967**
- 5. B-38 inventarski broj 16909, Deanović, Mirko: Talijansko-hrvatski recnik. - Zagreb, 1948**
- 6. B-40 inventarski broj 16912, Milićević, Nika: Francusko-srpski rečnik. - Beograd, 1942**
- 7. B-61 inventarski broj, Benson, Morton: Englesko-srpskohrvatski recnik. - Beograd, 1978**

RK bibliotekog odjeljenja NMCG (izvještaj br. 01/1282/13 od 15.04.2019), za period od 01.02. 2019. do 28.02. 2019. i od 01.03. 2019. do 29.03. 2019. godine.

U periodu od 01.02. 2019. do 28.02. 2019. revizijom je utvrđeno slijedeće stanje:



Biblioteka Bibliotečko - arhivskog odjeljenja, Domaci časopisi — sadrži **4707** jedinica bibliotečke građe u okviru 791 inventarnog broja. Od ukupnog broja jedinica bibliotečke građe, **1176** jedinica nema inventarni broj. Postoje 64 bibliotečke jedinice časopisa koje su naknadno pridružene, u koje je upisan inventarni broj, a to nije pribilježeno u inventaru. Dvije jedinice su zadužene, a jedna nedostaje. U toku revizije Časopisi su tehnički obrađeni.

U periodu od 01.03.2019. do 29.03.2019. revizijom je utvrđeno slijedeće stanje:

Biblioteka Bibliotečko-arhivskog odjeljenja — Domaci časopisi, domaće novine i legat Stanislava Raka Vujoševića. Domaci Časopisi — postoji **3047** jedinica bibliotečke građe u okviru 315 inventarnih brojeva. Postoji **2031** jedinica koje nijesu inventarisane. Zaduženo je 10 jedinica časopisa. U toku revizije časopisi su tehnički obrađeni (stavljajući okruglog pečata na str. 17 i posljednju stranu).

19 Jedinica nije na mjestu (14 je izloženo u vitrinama u samom Dvoru; 2 su kod korisnika i **3 nedostaju**)

- **A 1960 inventarski broj 7885, Sveto pismo starog i novog zavjeta / preveo stari zavjet Đura Daničić; Novi zavjet preveo V. S. Karadžić, Beograd, 1868**
- **A 2151 inventarski broj 8989, Aleksandrov A, Po istoriji Crne Gore - Kazanj, 1897**
- **Nema signature inventarski broj 262, Glasnik srpskog učenog društva, Beograd, 1880,1881,1870**

RK Bibliotečko-arhivskog odjeljenja je dostavila Izvještaj br. 01/1846/5 od 07.05.2019. godine: nastavak rada na knjigama koje pripadaju dvorskoj biblioteci, a nalaze se u depou II, Signatura A; A 2601 - 6426; Naslova 4509; bibliografskih jedinica 4571; tehnička obrada 4571; za konzervaciju 1001; nijesu na mjestu 9 predmeta (7 kod korisnika i **2 nedostaju**).

1. **A-2854/II, inventarski broj 632, Nušić, Branislav: Sumnjivo lice - Beograd, 1924**
2. **A-5596, inventarski broj 4924, Kostić, Mirko: Valovi i lutanja - Moskva, 1929**

RK Istorijskog muzeja, Njegošev muzej (Biljarda i Njegoševa rodna kuća), Muzeja kralja Nikole, Mauzolej vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzolej crnogorskih vladara-Dvorska crkva na Ćipuru, Mauzolej Petra II Petrovića na Lovćenu

RK muzejskog materijala: Njegoševog muzeja (Biljarda i Njegoševa rodna kuća), Muzeja kralja Nikole, Mauzoleja vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzoleja crnogorskih vladara -Dvorska crkva na Ćipuru, Mauzoleja Petra II Petrovića Njegoša na Lovćenu-organizacionih jedinica Istorijskog muzeja Narodnog muzeja Crne Gore (izvještaj br. 01/862/4 od 22.02.2019)

Zbog manje posjećenosti Muzeja kralja Nikole u januaru mjesecu, Komisija je odradila popis predmeta izloženih u postavci Muzeja kralja Nikole, pri čemu je vršen popis predmeta koji pripadaju umjetničkoj zbirci, izloženih u različitim prostorijama Muzeja kralja Nikole, kao i dio predmeta izloženih u Velikoj trpezariji, a koji pripadaju zbirkama primijenjene umjetnosti, tekstila i tehničkoj zbirci. Osim rada na popisu



predmeta, Komisija je radila i na obradi dokumentacije, upoređivanje podataka iz kompletne dokumentacije sa zatečenim stanjem.

Tokom januara mjeseca Komisija je popisala 119 predmeta. **Ukupan broj popisanih predmeta od početka rada Komisije do 31.01.2019. godine je 3045.**

RK muzejskog materijala u Muzeju kralja Nikole (izvještaj br. 01/600 od 11.03.2019), je nastavila sa revizijom u izložbenom prostoru: velika trpezarija, mala trpezarija, kraljev prijemni salon, diplomatski salon, žuti salon i kraljeva spavaća soba. Broj predmeta koji su **obrađeni tokom februara iznosi 341**, a uporedo vrše upoređivanje podataka kroz sve knjige inventara i ostalu dokumentaciju.

RK muzejskog materijala u Muzeju kralja Nikole (izvještaj br. 01/1282/11 od 11.04.2019) je u mjesecu martu nastavila sa revizijom materijala koji se nalazi u postavci. Tokom marta u postupku revizije popisano je 222 predmeta, a od početka rada Komisije ukupan broj popisanih predmeta je **3608**.

Komisija za popis muzejskog materijala Njegoševog muzeja je od 18.03.2019. godine vršila reviziju dijela predmeta koji se nalaze u postavci Biljarde, a izvršena je revizija i Njegoševe Biblioteke, pri čemu je popisano **133** predmeta iz postavke i **308** knjiga iz Njegoševe Biblioteke.

Komisija za popis muzejskog materijala Njegoševog muzeja (izvještaj br. 01/1846/4 od 07.05.2019. godine) je tokom mjeseca aprila vršila reviziju predmeta u Biljardi, pri čemu je popisano **428** predmeta, kako onih izloženih u postavci, tako i onih koji se nalaze u depou. Osim rada na popisu predmeta, navedena Komisija je radila i na obradi dokumentacije i upoređivanju podataka iz kompletne dokumentacije sa zatečenim stanjem.

RK muzejskog materijala u Muzeju kralja Nikole i Biljardi je tokom maja mjeseca popisala 951 predmet: 140 iz Biljarde a 811 iz Muzeja kralja Nikole. Od početka rada navedena RK je popisala (inventarskih brojeva) **4987** predmeta (Izvještaj br. 01/1755 od 05.06.2019).

- **RK Istorijskog muzeja, organizaciona jedinica Stalna postavka:**

RK muzejskog materijala Istorijskog muzeja NMCG - stalna postavka (izvještaj br. 01/862/2 od 22.02.2019), je počela sa radom u prvoj prostoriji, gdje se nalazi arheološki materijal. Identifikovali su i evidentirali 450 muzejskih jedinica, odnosno 450 apsolutnih rednih brojeva za dio postavke koji se odnosi na Stari vijek. Prema preliminarnim rezultatima u navedenom izložbenom prostoru nalaze se 177 muzejska predmeta, sarkofag sa inv. br.149 je ispred Vladinog doma. U inv. knjizi Arheološke zbirke za **Kameno koplje, br. 114, je zapisano „nestao iz staklenog ormara, gdje je bilo izloženo, dana 9. septembra 1967. godine.“** U slijedećoj prostoriji su predmeti iz Srednjeg vijeka. Na osnovu interne dokumentacije koju su posjedovali kustosi u prethodnom periodu, predmeti su obrađeni i zabilježeni od broja 451 do 518, što daje broj od 68 muzejskih jedinica. Komisija je navela da su u nedostatku validne dokumentacije više predmeta sličnog porijekla i upotrebe u prošlosti u istoj vitrini, zaveli pod jedan apsolutni redni broj, tako da nijesu opisivali pojedinačno svaki predmet.



RK muzejskog materijala Istorijskog muzeja NMCG – organizaciona jedinica stalna postavka u svom izvještaju br. 01/845 od 29.03.2019. je navela da je u toku marta obradila 96 predmeta iz postavke Istorijskog muzeja, iz prošlosti Knjaževine i Kraljevine Crne Gore poslije 1878. Nastavili su rad na reviziji PTT zbirke, zabilježili 479 muzejskih jedinica, a PTT zbirka prema inventarskoj knjizi sadrži 572 muzejske jedinice, iz peroda Knjaževine Crne Gore do vremena SFRJ.

▪ **RK Muzejska dokumentacija:**

RK za reviziju svih oblika dokumentacija i pratećih fondova Narodnog muzeja Crne Gore (izvještaj br. 01/862/8 od 04.03.2019.) navodi slijedeće: *Rješenjem br. 01-2637 od 26.07.2018. obrazovana je Komisija za reviziju svih oblika dokumentacijai i evidencija muzejskih fondova Narodnog muzeja Crne Gore, koja je dana 24.10.2018. godine podnijela Izvjestaj br. 01-3926 o obavijenom poslu. Međutim, prema zaključcima Drzavne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, iznešenim u drugom polugodišnjem Izvjestaju DK, kao i na osnovu Izvještaja o realizaciji zaključaka Vlade Crne Gore od decembra 2018. godine i Zaključaka Viade Crne Gore br. 07-6163 od 17.01.2019. godine, da se zaključiti kako prethodni sastav Komisije nije u potpunosti završio svoj posao, te se iz istih razloga donosi Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja br. 01-2637 od 26.07.2018., br. 01-238 od 05.02.2019. godine, kojim se sastav Komisije gotovo u potpunosti mijenja (član Komisije, Filip Despotović, dokumentarista, ostaje član Komisije i Rješenjem br. 01-238 od 05.02.2019, godine imenuje se za Predsjednika Komisije). Takode, Stav II, Clan II rješenja br. 01-2637 od 26.07.2018. se dopunjava sledećim zadatkom Komisije:da izvrši popis, pregled i objedinjavanje muzejske dokumentacije u ostalim odjeljenjima Narodnog muzeja Crne Gore i na osnovu raspoloživih podataka sačini izvještaj o broju predmeta u muzejskim jedinicama.*

Dalje navode: *S obzirom da prethodni sastav Komisije za reviziju svih oblika dokumentacija i evidencija muzejskih fondova Narodnog muzeja Crne Gore, za vremenski period od tri mjeseca, koliko je ukupno i trajao rad Komisije, nije sačinio izvještaj na zadovoljavajućem nivou, te se Rješenje o izmjeni i dopuni Rjšenja br. 01-2637 od 26.07.2018., br. 01-238 od 05.02.2019. godine donosi gotovo 7 mjeseci nakon donošenja Rješenja br. 01-2637 od 26.07.2018., i to bez izmjene stava II u pogledu vremenskog roka dostavljanja završnog lzvještaja, a imajući u vidu da je sastav Komisije gotovo u potpunosti izmijenjen i brojčano umanjen, mora se naglasiti da je s obzirom na složen zadatak Komisije po osnovu rjesenja o izmjeni i dopuni Rješenja br. 01-2637 od 26.07,2018.. br. 01-238 od 05.02.2019. predmetnoj Komisiji dat nesrazmjerno kratak vremenski rok za obradu materijala i podnošenje završnog Izvještaja.*

I dalje: *Imajući u vidu činjenicu da je Narodni muze Crne Gore institucija sa bogatom i dugom istorijom, koju su pratile brojne transformacije, a u vezi sa navedenim, sagledavajući problematiku i složenost svih oblika muzejske dokumentacije koji su u skladu sa važećim zakonima nastajali i bili arhivirani, prema dostupnim informacijama, u ovom trenutku, muzejska dokumentacija se nalazi na vise lokacija u okviru Narodnog muzeja Crne Gore, i to: Odjeljenje za dokumentaciju; Arhivsko-bibliotečko odjeljenje; Arhiva Narodneg muzeja Crne Gore. Ukoliko se u toku revizionog postupka bude pokazalo da se određeni dio muzejske dokumentacije nalazi van Narodnog muzeja Crne Gore, odnosno da je isti u jednom trenutku bio premješten i pohranjen u nekoj od drugih srodnih institucija, dati materijal će takođe biti predmet komisijske obrade.*



I dalje: *Na osnovu Rješenja a izmjeni i dopuni Rješenja br. 01-7637 od 26.07.2018., br. 01-328 od 05.02.2019. godine, dostavljenog 15.02.2019, godine, Komisija za reviziju svih oblika dokumentacija i pratećih fondova Narodnog muzeja Crne Gore imala je niz dogovornih sastanaka sa ciljem usaglašavanja stručnih stavova u vezi sa Rješenjem o formiranju Komisije, a u vezi sa tim, i sa donošenjem Plana i metoda rada predmetne Komisije, koji je donešen 28.02.2019. godine i zaveden u Arhivi Narodnog muzeja pod brojem 11/488.*

RK svih oblika dokumentacije i pratećih fondova NMCG je dostavila mjesečni izvještaj br. 01-1282/5 od 18.04.2019., u kome navode da su izvršili pregled, snimanje i pohranjivanje snimaka u elektronskom obliku **prve knjige inventara** iz 1926. (zapisnik br. 01/569 od 07.03.2019). Nakon toga su započeli komisijski pregled Arhive NMCG u kojoj se nalaze dokumenta od 1996. do danas. Obradili su 104 dokumenta, skenirali i pohranili u elektronskom obliku. Isto tako je obrađena i skenirana kompletna dokumentacija koja se nalazi u Etnografskom muzeju, **809** dokumenata. Isti posao je obrađen za Istorijski muzej, **413** dokumenata.

RK svih oblika dokumentacije i pratećih fondova NMCG je dostavila mjesečni izvještaj br. 01/1846/3 od 07.05.2019., da su započeli komisijski pregled muzejske dokumentacije koja se nalazi u Athivsko-bibliotečkom odjeljenju Narodnog muzeja Crne Gore: pregledano je ukupno 34 registratora/fascikle, iz kojih je izdvojeno i obrađeno ukupno **587** relevantnih dokumenata (snimaka), uz napomenu da, s obzirom da jedan elektronski fajl sadrži više stranica, ukupan broj skeniranih stranica iznosi **2706**. Nastavljen je posao komisijske obrade sve dokumentaciju koja se odnosi na fond NMCG, a koja se nalazi u muzejskim jedinicama odnosno u odjeljenjima Narodnog muzeja.

Obrađen, skeniran i pohranjen je u digitalnom obliku dio dokumentacije koja se nalazi u Umjetničkom muzeju, ukupno 28 registratora sa **1751** dokumentom, uz napomenu da jedan elektronski fajl sadrži više stranica, ukupan broj skeniranih stranica iznosi **5746**. U Arhivi Narodnog muzeja Crne Gore, obrađeno je **46** dokumenata, skenirani, a snimci pohranjeni u elektronskom obliku. Svi relevantni podaci o navedenim dokumentima su uneseni u posebnu tabelu koja je za ovaj posao predviđena Planom i metodom rada Komisije.

▪ **Odjeljenje za dokumentaciju:**

Sve aktivnosti koje su RK NMCG sprovodile tokom 2018. i do polovine 2019. godine, jasno ukazuju da se Dokumentaciona služba NMCG, nije nametnula kao pouzdan izvor informacija o stanju muzejske dokumentacije, niti kao korektivni faktor za implemetaciju propisa koji regulišu načine vođenja muzejske dokumentacije, i jasno upućuje na potrebu njene temeljne reorganizacije.

To je razlog više, za stav DK o potrebi nastavka rada RK za reviziju svih oblika dokumentacija i evidencija, koja bi u saradnji sa prije svega Odjeljenjem za dokumentaciju, trebala da nastavi sa prikupljanjem i analizom muzejske dokumentacije, sa krajnjim ciljem da se u planiranim rokovima pripremi jasna informacija o muzejskom materijalu u NMCG.

Obrada predmeta po novom modelu koju praktikuju neke muzejske jedinice, je zapravo obrada po modelu NMCG DATA, pa je potrebno da se Ministarstvo kulture i Inspektor za kulturna dobra izjasne da li je obrada predmeta po modelu NMCG DATA u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja muzejske dokumentacije. Mišljenje o elektronskoj bazi NMCG DATA je važno, kako bi RK za reviziju dokumentacije i evidencija, znala kako da se odnosi prema tim podacima i ispisima iz ove baze. Naime Pravilnikom



o organizaciji i sistematizaciji NMCG, jedan od poslova Odjeljenja za dokumentaciju je i povezivanje i štampanih izvoda o muzejskim predmetima iz baze podataka za knjigu inventara i njihova ovjera.

DK je stava da se sve promjene u zbirci moraju evidentirati u Centru za dokumentaciju i da dodjela inventarskih brojeva i oznaka mora biti sinhronizovana, dakle onako kako je to predviđeno Pravilnikom o načinu vođenja, vrstama i sadržaju dokumentacije o muzejskom materijalu.

III. Formiranje radnih grupa DK za razmatranje konačnih izvještaja RK Etnografskog (br. 01-1282/2 od 29.03.2019) i Umjetničkog muzeja (br. 01-1282/3 od 29.03.2019).

Na sjednici Državne komisije održanoj 29.03.2019. godine formirana su radni timovi Državne Komisije i to:

- 1) Radni tim za praćenje usklađenosti Izvještaja revizionih komisija sa propisima u sastavu: Valentina Vujović, Violeta Vujisić i Lidija Mašanović
- 2) Radni tim za praćenje usklađenosti Izvještaja revizionih komisija sa muzejskom dokumentacijom u sastavu: Nada Jabučanin, Jelena Krivokapić I Senad Crnovršanin
- 3) Radni tim za praćenje usklađenosti Izvještaja sa muzejskim fondovima u sastavu: Anđe Kapičić, Zorica Mrvaljević, Silvana Radonjić i Slavko Burzanović

Komisija za reviziju Etnografskog muzeja je dana 24.04.2019. godine pod brojem 01-1600/5 dostavila Državnoj Komisiji Izvještaj korigovan u skladu sa preporukama Radnih timova.

Komisija za reviziju Umjetničkog muzeja je dana 16.05.2019. godine pod brojem 01/1938/2 dostavila Državnoj Komisiji Konačan Izvještaj korigovan u skladu sa preporukama Radnih timova.

Radni timovi su ponaosob, svako iz dijela svojih nadležnosti dogovoreni na sjednici Komisije od 29. 03.2019. godine, konstatovali da su oba Izvještaja urađena u skladu sa propisima kojima je regulisana muzejska djelatnost.

Radni timovi su obavijestili predsjednike Revizionih komisija Umjetničkog i Etnografskog muzeja da je potrebno, shodno članu 9 stav 2 Pravilnika o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala da Izvještaje dostave direktoru i organu upravljanja NMCG.

IV. Arheološki muzej NMCG je postupio po preporučenim mjerama od strane DK:

- Komisija Arheološkog muzeja je odštamkala Elektronsku knjigu inventara - NMCG Arheološki muzej, knjiga inventarskih elektronskih listova unesenog pokretnog arheološkog materijala od broja 1 do 871, povezana sa sigurnosnim jemstvenikom čiji su krajevi spojeni na zadnjoj korici i zaključeni potpisom zaduženog lica, pečatom, kao i službenom zabilješkom u skladu sa članom 5 stav



9 Pravilnika o načinu vođenja, vrstama i sadržaju dokumentacije o muzejskom materijalu;

- Formirali su popis predmeta sa unošenjem podataka o vremenu i načinu ulaska u muzej i isti štampali;
- Ustanovili su knjigu inventara kao i knjigu ulaza i knjigu izlaza arheološkog muzejskog materijala Arheološkog muzeja u skladu sa navedenim Pravilnikom;

V. Nedostajući predmeti na osnovu izvještaja revizionih komisija NMCG koje su završile reviziju

Prema postojećoj muzejskoj dokumentaciji, od 1949. – 2019. godine, ukupan broj nedostajućih predmeta u Etnografskom muzeju je 106.

1. Prsten, ib 372 (nestao sa izložbe Etnografsko nasljeđe Tivta u ljetnikovcu Buća – Luković)
2. Pojas muški, ib. 543
3. Košulja ženska, ib. 844
4. Jaketa ženska, ib. 1212
5. Gaće muške, ib. 2056
6. Jelek šestanski, ib. 2242
7. Marama svilena, ib. 2606
8. Veo crnogorski, ib. 3319
9. Kecelja svilena, ib. 3380
10. Pištolj- kubura, ib. 573
11. Pištolj- kubura, ib. 591
12. Pištolj-Pećanka, ib. 602 (ukraden sa izložbe *Narodna umjetnost Jugoslavije* u Beogradu 1986. god.)
13. Pištolj- kubura, ib. 606
14. Pištolj Parabelum, ib 2874 (zamijenjen 1983. god za štampani primjerak Gorskog vijenca).
15. Tucanj, ib. 1113
16. Tronožac, ib. 1679
17. Tronožac, ib. 1683
18. Tronožac, ib. 1694
19. Tronožac, ib. 1697
20. Stolica, ib. 1699
21. Kolijevka ukras, ib 1867
22. Stolovač, ib. 2303
23. Stolovač, ib. 2305
24. Stolovač, ib. 2307
25. Stolovač, ib. 2310
26. Stolovač, ib. 2311
27. Stolovač, ib. 2315
28. Stolovač, ib. 2317
29. Stolovač, ib. 2318
30. Stolovač, ib. 2319
31. Stolovač, ib. 2320
32. Stolovač, ib. 2321
33. Stolovač, ib. 2325
34. Stolovač, ib. 2326



35. Stolovač, ib. 2327
36. Krevet, ib. 3376
37. Đugum, ib. 3790
38. Vagančić, ib. 3810
39. Stolovač, ib. 3975
40. Stolovač, ib. 4050
41. Varjača, ib. 4054
42. Žarač, ib. 4063
43. Lopar, ib. 4071
44. Burilo, ib. 4075
45. Trpeza, ib. 2151
46. Grebeni, ib. 1086
47. Vreteno, ib. 3838
48. Vreteno, ib. 3853
49. Muštikla, ib. 472
50. Igla opančarica, ib. 1100
51. Igla drvena, ib. 1145
52. Igla drvena, ib. 1146
53. Nakovanj, ib. 1545
54. Jaram, ib. 2481
55. Čaktar, ib. 4027
56. Čekić, ib. 4114
57. Šilo, ib. 4118
58. Torbica resaća, ib. 803
59. Ćilim, ib. 3333
60. Ćilim, ib. 3496
61. Čun, ib. 3355
62. Čun, ib. 3356
63. Čun, ib. 3357
64. Fragment mermera, ib. 3375
65. Sto, ib. 3367 (ustupljeno Upravi na korišćenje)
66. Fotelja, ib. 3369 (ustupljeno Upravi na korišćenje)
67. Fotelja, ib. 3370 (ustupljeno Upravi na korišćenje)
68. Kanabe, ib. 3371 (ustupljeno Upravi na korišćenje)
69. Bife, ib. 3372 (ustupljeno Upravi na korišćenje)
70. Kalup za crnogorsku kapu, ib. 2829 (dat na revers nekadašnjoj Radionici za izradu suveniru).
71. Kalup za crnogorsku kapu, ib. 2830 (dat na revers nekadašnjoj Radionici za izradu suveniru).
72. Kameno pilo, ib. 3353 (nije nikad dopremljeno sa Njeguša).
73. Kameno pilo, ib. 3354 (nije nikad dopremljeno sa Njeguša).

- **Detaljnim pregledom starih knjiga inventara od 1949 do 1972. godine, izveden je spisak nedostajućih predmeta, odnosno predmeta koji nijesu reinventarisani, jer ih u vrijeme vršenja reinventarizacije iz različitih razloga nije bilo u Muzeju.**

1. Hercegovački zubun sa starim inv. brojem 311 **rashodovan**
2. Tkani pojas sa starim inv. brojem 478 **rashodovan**



3. Crnogorski ćemer sa starim inv. brojem 357 **ustupljen Izvršnom vijeću** 09. 01. 1952 god.
4. Crnogorska jaketa sa starim inv. brojem 554 **ustupljena Izvršnom vijeću** 09. 01. 1952 god.
5. Gusle, sa starim inv. brojem 328, **poklonjene** sarajevskoj operi po odluci Savjeta za prosvjetu i kulturu br. 1815
6. Kavkaski srebrni nož sa starim inv. brojem 381
7. Košulja dječija sa starim inv. brojem 683
8. Kovani perper, apoena 2 (**konstatovano Zapisnikom iz 1972. godine**)
9. Mikalj za karić, sa starim inv. brojem 1674
10. Koci sa oborom, sa starim inv. brojem 1683
11. Koci s krilima, sa starim inv. brojem 1684
12. Lampa od trske, sa starim inv. brojem 1688
13. Klobuk starinski, sa starim inv. brojem 1718
14. Čember, sa starim inv. brojem 1886, upućen Etnografskom muzeju u Beogradu na izložbu
15. Probojac, sa starim inv. brojem 1977 (**konstatovano Zapisnikom iz 1972. godine**)
16. Torbica resača, sa starim inv. brojem 2003
17. Bardak, sa starim inv. brojem 2053
18. Jašmačić, sa starim inv. brojem 2071
19. Oplet, sa starim inv. brojem 2072
20. Muška košulja od kambrika, sa starim inv. brojem 2364
21. Ćemer, sa starim inv. brojem 2411 (**konstatovano Zapisnikom iz 1972. godine**)
22. Ćemer, sa starim inv. brojem 2412 (**konstatovano Zapisnikom iz 1972. godine**)
23. Mastionica, sa starim inv. brojem 2427
24. Djelovi za čun, sa starim inv. brojem 2923
25. Haljina šestanska, sa starim inv. brojem 3379
26. Čoha za koret, 1,60m, sa starim inv. brojem 3522, **ustupljena konzervatorskoj službi**
27. Čoha za džamadan, 5,25m, sa starim inv. brojem 3523, **ustupljena konzervatorskoj službi**
28. Brana, sa starim inv. brojem 1723
29. Bagažić, sa starim inv. brojem 328
30. Mlin uljani, zaveden u staru inventarsku knjigu br II pod inv. brojem 2934, otkupljen je od Derviša Vehbije iz Ulcinja, za sumu od 45000din, djel. Br. 04-295/62, a po Zapisniku iz 1972. godine, sačinjenog između J. Vukmanovića i A. Kosmajca (Zapisnik u prilogu), nije otkupljen.
31. Album gradova, sa starim inv. brojem 2422 (**konstatovano Zapisnikom iz 1972. godine**)
32. Ukras, štipaljke metalne
33. 1 film u boji

- **Spisak predmeta koji nedostaju prema vjerovatnoj godini izlaska iz fonda po tabeli Izvještaja o sprovedenoj reviziji fonda Umjetničkog muzeja izuzev predmeta koji su vraćeni autorima.**
- **Ukupan broj nedostajućih predmeta u Umjetničkom muzeju je 25.**

1. Milo Milunović, Izgradnja nasipa na Morači, inv. br. 28, 1950, -----redni br. u tabeli 1



2. Milo Milunović Skadarsko jezero, inv. br. 143, 1952, ----- redni br. u tabeli 2
3. Petar Lubarda, Cetinje sa Lovćenom, inv. br. 137, 1952, -----redni br. u tabeli 3
4. Autor nepoznat, Predio, ku. br. 196/72, 1972 -----redni br. u tabeli 5
5. Marko Brežanin, Boginja plodnosti, ku. br. 1253, 1975, ----redni br. u tabeli 6
6. Marko Brežanin, Kralj Petar, ku. br. 1265, 1975, -----redni br. u tabeli 7
7. Marko Brežanin, Vojvoda Živojin Mišić, ku. br. 1267, 1975, -----redni br. u tabeli 8
8. Marko Brežanin, Maksim Gorki, bez podataka, 1975, -----redni br. u tabeli 9
9. Ivan Mitrović, Zviždalo, inv. br. 694, Zbirka UJNJ, 1978, -----redni br. u tabeli 10
10. Dušan Nonin i Lazar Andrić, Kopija freske Bijeg u Egipat, inv. br. 73, 1978, -----redni br. u tabeli 11
11. Dušan Nonin i Lazar Andrić, Kopija freske Stijena jesi među djevama, inv. br. 76, 1978, -----redni br. u tabeli 12
12. Mihailo Jovičević, Kompozicija, ku. br. 1976/83, 1983, -----redni br. u tabeli 15
13. Anastas Bocarić, Hristos na prestolu, inv. br. 143, 1983, -----redni br. u tabeli 16
14. Anastas Bocarić, Majka sa djetetom, inv. br. 143, 1983, -----redni br. u tabeli 17
15. Đorđe Oraovac, Cvijeće, inv. br. 278, 1986, -----redni br. u tabeli 20
16. Vuko Radović, Predio, inv. br. 279, 1986, -----redni br. u tabeli 21
17. Vuko Radović, Predio iz Dubrovnika, inv. br. 363, 1986, -----redni br. u tabeli 22
18. Pavle Pejović, Glava, Zbirka Salon "13. novembar", 1992, -----redni br. u tabeli 25
19. Rajko Todorović- Todor, Vučji do III, Zbirka Salon "13. novembar", 1994, -----redni br. u tabeli 26
20. Rajko Todorović- Todor, Vučji do (Kompozicija), 1994, -----redni br. u tabeli 27
21. Vlaho Bukovac, Predio, inv. br. 122, 1997, -----redni br. u tabeli 28
22. Vlaho Bukovac, Žena pod velom, inv. br. 123, 1997, -----redni br. u tabeli 29
23. Miodrag Dado Đurić, La Bonheur dans le crime, grafika, ku. br. 10/91. 1998, ----redni br. u tabeli 30
24. Miodrag Dado Đurić, La Bonheur dans le crime, grafika, ku. br. 11/91, 1998, ----redni br. u tabeli 31
25. Miodrag Dado Đurić, La Bonheur dans le crime, grafika, ku. br. 12/91, 1998, ----redni br. u tabeli 32

VI. Predmeti koji nedostaju na osnovu izvještaja RK, a koje nijesu završile reviziju

▪ RK Arhivskog fonda:

Mitropolit Petar I Petrović Njegoš

- 1. Dokumenti 1 i 2 iz 1832.; 48 iz 1836.; 41 i 45 iz 1837.; 23 iz 1839.; 15 iz 1844.; 9 iz 1851. su izloženi, ali bez oznake đe se nalaze.**

Knjaz Danilo I Petrovic Njegos

- 1. Dokument br. 44 iz 1852. nije u kutiji, kao ni zabilješka đe se nalazi.**
- 2. Dokument br. 172 iz 1852. godine je izložen, ali bez zabilješke đe se nalazi.**

Knjaz/kralj Nikola I Petrović Njegoš (1860-1915.)



1. Dokumenti br.: 59 i 60 iz 1860. god; su izloženi, ali ne postoji zabilješka da se nalaze.
2. Dokumenta br.: 658 iz 1863. god; 99 iz 1904. god; nema u kutiji, kao ni zabilješke da se nalaze.

Senatski i drugi spisi 1860-1879. koji nedostaju:

1. Dokumenti: br. 40 iz 1866. god. (fascikla 7); br. 40 i 288 iz 1878. god. (fascikla 19) se ne nalaze u svojim fasciklama, kao ni zabilješke da su.
2. RK Bibliotečkog fonda:

Časopisi koji nedostaju a obrađeni su:

1. Bibliografski vjesnik, god. XIX, br. 1-2, Cetinje, 1990 (inv. br. 28746, sig. Č-61/1990/1-2)
2. Bibliografski vjesnik, god. XXIV, br. 1, Cetinje, 1995 (inv. br. 28751, sig. Č-61/1995/1)
3. Bibliografski vjesnik, god. XXVI, br. 3, Cetinje, 1997 (inv. br. 28753, sig. Č-61/1997/3)
4. Valjci, sv. 1, 2, 3-4, 5-6, Nikšić, 1933 (bez inv. br, sig. Č-79/1933)
5. Godišnjak Pomorskog muzeja u Kotoru, sv. 41-42, Kotor, 1993-94 (bez inv. br, sig. Č- 157/1993-94/41-42)
6. Zapisi, knj. XVII-XVIII, Cetinje, 1937 (inv. br. 15836, 15837, sig. Č-199/1937/XVII-XVIII)
7. Istorijski zapisi, sv. 1-4, Podgorica, 2007 (bez inv. br, sig. Č-199/2007/1-4/2)

Jedinice koje nedostaju:

1. B-III-1292 inventarski broj 18437; Batovski, Henrik : Jedan nepoznati izvor Mickjevičevih predavanja o jugoslaviji. - Beograd, 1934; Isti naslov, godina izdanja i mjesto izdanja nalazi se na signature 11 1404, sa inv. Brojem 18437.
2. B-III-1371 inventarski broj 15886, Etnološka građa i rasprave. Knj. XVI.- Beograd, 1910
3. B-III- 1538 inventarski broj 17868, Balok, Alan : Hitler.- Beograd, 1954
4. B-III-2062 inventarski broj 19189, Petrović Njegoš, Petar II: Gorski vijenac.- Beč, 1847
5. B-III-2087/III inventarski broj 18903, Faure, Elie: Povijest umjetnosti. Knj.: Moderna umjetnost.- Zagreb, 1956
6. B-III-2265 inventarski broj 20045, Dvorniković, Vladimir: Karakterologija Jugoslovena.- 1939
7. B-III-2378/V inventarski broj 20772, Ostrovski, Georgije: O verovanjima i shvatanjima Vrantinaca.- Beograd, 1970
8. B-III-2420 inventarski broj 30756, Karadžić-Stefanović, Vuk: Crna Gora i Boka Kotorska.- Beograd, 1972
9. B-III-2721 inventarski broj 21271, Zmajić, Bartol: Heraldika, sfragistika, genealogija, Zagreb, 1971
10. B-III-3992/2 inventarski broj 27318, Sazdanje Cetinja / priredio Radoslav Rotković. -Titograd, 1984



11. B-III-4348/2 inventarski broj 30936, Pavicević, Branko: Knjaz Danilo.- Beograd, 1990
12. B-III-4351/2_ inventarski broj 27677, Vukmanović, Savo: Petar II Petrović Njegoš. - Cetinje, 1972
13. B-III-4652 inventarski broj 27972, Rotković, Radoslav: Kratka ilustrovanja istorija crnogorskog naroda -Cetinje, 1996
14. B-III-5100/2 inventarski broj 30219, Pejovic, Srdan: Zaboravljeno Cetinje: katalog. - Cetinje, 2003

Monografske publikacije koje nedostaju:

1. B-IV-898, inventarski broj 31287, Hubert, Ridel; Lucijan Bernhard: Reklama i dizajn u osvit XX veka. - Štuttgart, 2004
2. B-IV-754, inventarski broj 22724, Jovanović, Vera: Spomen zbirka Pavla Beljanskog. -Novi Sad, 1977
3. B-IV-464, inventarski broj 18968, Dobrović, Nikola: Urbanizam kroz vjekove: Jugoslavija. -Beograd, 1950

Rječnici koji nedostaju:

1. B9/I inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 1: A-E. — Novi Sad; Zagreb, 1967
2. B9/II inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 2: Z-K. — Novi Sad; Zagreb, 1967
3. B9/IV inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 4: O-P. — Novi Sad; Zagreb, 1967 B9/V inventarni broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika: Knj. 5: P-S. — Novi Sad; Zagreb, 1967
4. B9/VI inventarski broj, Rečnik srpsko-hrvatskog jezika. - Novi Sad; Zagreb, 1967
5. B-38 inventarski broj 16909, Deanović, Mirko: Talijansko - hrvatski rečnik. -Zagreb, 1948
6. B-40 inventarski broj 16912, Milićević, Nika: Francusko - srpski rečnik. - Beograd, 1942
7. B-61 inventarski broj, Benson, Morton: Englesko - srpskohrvatski rečnik. - Beograd, 1978
8. A 1960 inventarski broj 7885, Sveto pismo starog i novog zavjeta / preveo stari zavjet Đura Daničić; Novi zavjet preveo V. S. Karadžić, Beograd, 1868
9. A 2151 inventarski broj 8989, Aleksandrov A, Po istoriji Crne Gore - Kazanj, 1897
10. Nema signature, inventarski broj 262, Glasnik srpskog učenog društva, Beograd, 1880, 1881, 1870
11. A-2854/II, inventarski broj 632, Nušić, Branislav: Sumnjivo lice - Beograd, 1924
12. A-5596, inventarski broj 4924, Kostić, Mirko: Valovi i lutanja - Moskva, 1929

RK Istorijiskog muzeja, organizaciona jedinica Stalna postavka:

- U inv. knjizi Arheološke zbirke za **Kameno koplje, br. 114, je zapisano „nestao**



iz staklenog ormara, gdje je bilo izloženo, dana 9. septembra 1967. godine.“

Izjašnjenje Arhivsko-bibliotečkog odjeljenja br. 01/784 od 25.03.2019. godine:

- *registraturna **građa iz 1986. godine** nije sa ostalom građom koja se nalazi u arhivskom depou (Depo br. III). Ne možemo sa preciznošću izjasniti koliki bi to bio broj dokumenata. Moguće da bi se i on uklopio u prosjek kao i za ostale godine, po fascikli 500-800 dokumenata, u zavisnosti koliko je bilo fascikli (1, 2 ili više).*

Predsjednik Komisije za reviziju muzejskog materijala u Istorijskom muzeju Narodnog muzeja Crne Gore — organizaciona jedinica Stalna postavka se izjašnjava:

- *Aleksandar Prijić je u dopisu od 10.03.1951. godine br. 145 zabilježio nedostatak registara sa oko **1400 dokumenata**, što dovodi do činjenice da je ovaj materijal pripadao Odjeljenju NOB-a Državnog muzeja. Na osnovu dopisa Rista Dragičevića od 18.03.1954. godine, dostavljenom u obraćanju br. 01/4536 od 14.12.2018. godine, o povraćaju predatog materijala Muzeja NOB-a i obrazloženju Stanislava Vujoševića, dostavljenom u obraćanju 01/8 od 09.01.2019. godine, o otuđenju od više oko **3700 originalnih dokumenata**, jer se pored navedenog broja, nije mogla prebrojati još jedna serija predatih dokumenata iz Muzeja NOB-a, predsjednik Komisije nema saznanje da su su navedeni predmeti ikad vraćeni u prethodno vlasništvo niti da se nalaze u fondu Narodnog muzeja Crne Gore.*
- *Tragom dopisa istražitelja Đoka Maslovarića od 02.04.1962. godine, dostavljenom u obraćanju 01/101 od 21.01.2019. godine, o **8 nestalih pistolja**, predsjednik Komisije je stava da su ovi predmeti izgubljeni za muzejski fond Istorijskog muzeja. Predsjednik Komisije iznosi misljenje da se **10** od ukupno 13 navedenih neinventarisnih predmeta teškog naoružanja (topova) ne može identifikovati.*

Iz literature

MK je dostavilo DK tekst pod nazivom **Rasejano crnogorsko kulturno blago** iz knjige: Mirjana Živković, Milenko Mišo Todović, **Krađa kulturnog i nacionalnog blaga Jugoslavije, Beograd-Gornji Milanovac, 1995**

- *Komisija osnovana 22. oktobra 1987. godine sa zadatkom da popiše sve eksponate iz Muzeja (koji su uzeti na revers ili su na neki drugi način otuđeni), utvrđivanje stvarnog stanja u vezi sa eksponatima koji su uzeti iz "Muzeja Cetinje" je konstatovala: **Ukupan, poznat broj otuđenih eksponata od 1916. do 1987. godine iznosi 4.640.***



VII. Prijedlog daljih aktivnosti

DK smatra, da poslovi na reviziji fondova, moraju biti prioritetni zadatak NMCG, te u tom smislu aktivnosti ovog muzeja u sledećem polugodištu trebaju biti tako osmišljeni da članovi RK u najvećem dijelu svog radnog vremena trebaju biti posvećeni reviziji, što se posebno odnosi na Komisiju za reviziju svih oblika dokumentacije i evidencija muzejskih fondova.

U tom smislu, a kako su rokovi za završetak revizije utvrđeni na osnovu Zaključaka Vlade Crne Gore predlažemo sljedeće:

- da se poveća broj stručnih lica za prikupljanje i obradu dokumentacije ili da se formiraju RK sa istim zadatkom
- da se angažuje stručno lice/a informatičke struke za digitalizaciju prikupljene dokumentacije.

Predsjednik komisije

dr sc Radomir Jurić